

• ELSŐ MUNKAHELYEM – MOHOL •

1948. augusztus végén megkaptam a tanítói kinevezésemet Moholra. Abban az időben a Vajdaság Autonóm Tartomány megfelelő szerve nevezett ki bennünket (nem léteztek pályázatok) a munkahelyre. Választási lehetőség nem volt, kit hova irányítottak, oda ment. Szerencsésnek mondhattam magam, hogy Moholra kerültem, Bácskába, mert legtöbb osztálytársamat Bánátba helyezték, egyes falvakig a vonat sem közlekedett. Joli Csókán kapott állást. Akkor még nem épült meg a zentai híd, komp közlekedett a folyón. Ősszel ez még érdekes is lehetett, de újévre befagyott a Tisza, leállt a komp. Joli nem jöhetett haza a szüleihez. Később mondta, hogy újév napján sírt az idegen faluban.

Mohol szép fekvésű, Tisza menti falu nagy római katolikus templommal, párhuzamos, rendezett utcákkal. Szorgalmas és vallásos nép lakta. A falu két részre tagolódott: Felvégre és Alvégre. Ilyen felosztás Szenttamáson nem volt. Nálunk a település részeinek adtak nevet: Tuk, Túlsóvég, Begluk, Rajcsúr, Vásártér, Központ stb. Moholon a családokat úgy tartották számon: tisztességes népek, fizetik a hitközségi adót. A szenttamási közeg, melyben nevelkedtem, szálláson élt, nem is tartotta számon, ki mit fizet (egyéb gondjaik voltak).

Akkoriban Moholon külön igazgatóság alatt működött az elemi iskola és az algimnázium. A tantestület legfiatalabb tagjaként az alvégi gyerekek oktatásával bíztak meg. Az alvégi iskola épületében két tanteremben folyt az oktatás. A III. osztályt vezettem mint kezdő, elsőéves tanító néni, mellettem a másik tanteremben a IV. osztályt Balázs tanító bácsi, akinek az utolsó szolgálati éve telt. Régi képzettségű kántortanítóként nagyon szépen hegedült. Akkoriban már inkább csak hegedülni szeretett. Kezdként tele voltam ambícióval, s csak harmincöt év múlva értettem meg a jó Balázs tanító bácsit, mikor az utolsó szolgálati év nekem is nehezebbnek tűnt az elsőnél. A különböző nemzedékek soha nem is tudják megérteni egymást, mert hiányoznak a közös tapasztalatok.

Moholon hallottam egy régi helyi mondást a nősüléssel kapcsolatban:

•

*Ha szépet akarsz, menj Adára!
Ha gazdagot akarsz, menj Pecellóra!
Ha jót akarsz, házasodj Moholról!*

Moholon abban az időben még létezett libalegelő, egy közös terület, amelyen az iskolás gyerekek, főleg kislányok legeltették a család libáit. Minden család festékekkel megjelölte a saját lúdait a számontartás végett: vagy örvöt festettek a nyakukra valamilyen színnel, vagy a szárnyaik hegyét jelölték meg egy-egy színes pettyel. Az iskola a tiszai töltésen (gáton) belül földterületet kapott, oda jártunk zöldségfélét ültetni, kapálni a gyerekekkel. Csodálatosan jó termő, iszapos föld volt. Ekkor éreztem hasznát annak, hogy tudtam kapálni, veteményezni. Az egyik kolléganő megkérdezte:

– Ez milyen mag?

Meg tudtam neki mondani. Gyümölcsöztettem paraszti tudományomat.

Az első generációm (Mohol, 1949. június, III. b osztály)